

Rīgas pils remteris. Foto: Jānis Puķītis

Atkalsatikšanās un turpināšanās

Muzeja vīzija par 2025. gadu: pabeigta "Izziņas bēniņu" iekārtošana, top ekspozīcijas Rīgas pilī un Dauderos.	Pulka ielā un ārpus noris rūpīgs darbs pie jaunajām ekspozīcijām Rīgas pilī: priekšmetu restaurācija, amatu prasmju filmēšana u. c.	Programma "Atkalsatikšanās Rīgas pilī": atklāšanas dienas plašai sabiedrībai ar piesātinātu programmu, Lāčplēša diena, latviešu vēsturisko zemju satikšanās.
2	7-10	13-15
Muzeja piedāvājums Rīgas pilī: divas izstādes un apskates maršruts, jauna izglītojošā programma, ekskursijas, jauni suvenīri un izdevumi.	Jaunieguvumi 2024. gadā: pils Sūtņu zāles krēsla gobelēns, liecības par 19. gadsimta podnieka darbu, stjuartes formas tērpi.	Atskats uz iepriekšējo mēnešu notikumiem īsās hronikas lappusēs.
3-4	11-12	16-19

← Ieeja Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā Rīgas pilī.
Foto: Landa Lagzdīņa

2025. gads muzejā – ceļš uz ekspozīcijām Rīgas pilī

Aizvadītais 2024. gads bija daudzu pārmaiņu gads muzejā – Brīvības bulvāra 32 ēras beigas un atgriešanās Rīgas pilī, jauna vizuālā identitāte visās muzeja darbības vietās, mājaslapa, audiogida aplikācija, suvenīri un vēl un vēl... 2025. gadā šie jauninājumi iedzīvosies muzeja ikdienā, komunikācijā ar sabiedrību un darbā ar apmeklētājiem.

Svarīga inovācija gada sākumā būs jaunās bērnu nodarbību telpas “Izziņas bēniņi” atvēršana apmeklētājiem Rīgas pilī un ar to saistītās izglītojošās programmas, kā arī jaunā Dauderu ekspozīcijas zāle. Paraleli turpināsies darbs arī ierastajos un jaunos ceļos gan krājuma papildināšanā, gan arī pētniecībā un izdevējdarbībā.

Tomēr visa muzeja 2025. gada svarīgākais jauninājums būs jauno ekspozīciju iekārtošana Rīgas pilī – šim mērķim vairāku gadu garumā veikti daudzi priekšdarbi. Tagad kārta pienākusi ekspozīciju izbūvei un visu tās elementu sagatavošanai apmeklētāju uzņemšanai. Kā pirmā tiks veidota “Straumējot laiku” pils 4. stāvā: tās deviņās sadaļās būs iespējams iepazīt Latvijas vēsturi no akmens laikmeta līdz mūsdienām. Ekspozīcijas izbūve tiek līdzfinansēta ERAF projekta ietvaros. Bez tam nākamgad tiks uzsākta arī ekspozīcijas “Livonijas pilis” iekārtošana velvju pagrabos. Ekspozīciju izbūves un multimediju veidotāji tiks noskaidroti iepirkuma rezultātā, taču autoruzraudzību sadarbībā ar muzeju turpinās SIA “DJA” Didža Jaunzema vadībā. Iecerēts, ka visas jaunās ekspozīcijas papildinās arī jauni audiogida maršruti, ar izstādēm saistīti drukas darbi un izglītojošais piedāvājums.

Kamēr jaunās ekspozīcijas top, LNVM aicinās Rīgas pils viesus iepazīt restaurētās telpas un izzināt pils vēstures stāstus, un mērot ceļu arī uz Tautas frontes muzeja ekspozīciju un Dauderiem. Visās muzeja struktūrvienībās plānota arī ekskursiju, pasākumu un lekciju programma, kas mūsu kultūrvēstures izziņu padarīs daudzveidīgāku un pieejamāku dažādām auditorijām un interesentu grupām.

Gaidīsim Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā arī 2025. gadā! |

Muzeja mājaslapa: jauns veidols un funkcijas

Oktobra beigās darbu sākusi arī jauna muzeja mājaslapa – <https://lnvm.gov.lv>, kas pieejama datoros un viedierīcēs.

Mājaslapas vizuālās skices veidoja muzeja zīmola vizuālās identitātes autori – dizaina studija “KID Design”, tās tehniskā izstrāde bija SIA “Grandem Group” pārziņā.

Atverot jauno muzeja mājaslapu, apmeklētāja uzmanību saista četrus darbības vietu – Rīgas pils, Dauderu, Tautas frontes muzeja un Krātuves – vizuālās identitātes zīmes. Izvēloties vietu, iespējams apskatīt fotogrāfijas un uzzināt sīkāk par ēkas vēsturi un piedāvājumu. No jebkuras iekšlapas ērti atgriezties sākumlapā ļauj jaunā muzeja vizuālā identitāte – logotips –, kas darbojas ka poga Mājas. Sākumlapā atrodami aktuālie raksti, bet rubrikā Šodien muzejā redzams konkrētās dienas piedāvājums muzeja darbības vietās – pasākumi, izstādes, ekspozīcijas. Sadaļā Kalendārs iespējams iepazīties ar muzeja aktuālajiem pasākumiem, bet meklētājs palīdz atrast interesējošo pasākumu.

Izstrādājot mājaslapu, tika ņemtas vērā arī interesentu un pētnieku vajadzības muzeja krājuma izmantošanai. Par muzeja kolekcijām var uzzināt sadaļā Krātuve vai Par mums, kur lasāms to apraksts un kolekcijas glabātāja kontaktinformācija. Lai iepazītos ar krājuma priekšmetiem klātienē, turpat rodama pieteikuma veidlapa. Skolotāju ērtībām kalpo gan sadaļa Skolām, gan katras darbības vietas apakšsadaļa Skolām. Turpat rodams arī muzeja piedāvājums Latvijas Skolas somas ietvaros, kontaktinformācija un cenrādis, bet papildu mācību līdzekļi – muzeja digitālo resursu krātuvē eMuzejs. Vairākās sadaļās pieejama kontaktforma ekskursiju vai muzejpedagoģisko nodarbību pieteikšanai, ceļojošo izstāžu vai muzeja telpu rezervēšanai. Tāpat ikvienam ir iespēja pieteikties muzeja jaunumiem, kas tiek nosūtīti e-pastā reizi mēnesī.

Mājaslapa izstrādāta latviešu un angļu valodā, ir sadaļa Lasi viegli un iespēja pielāgot burtu izmērus un krāsu kontrastus. |

← Skats nodarbībā "Rīgas pils. Laiks un iemītnieki".
Foto: Poļina Koroļova

↑ Tikšanās ar "Izziņas bēniņu" izstrādātājiem. 2024. gada vasara.
Foto: LNVM

LNVM piedāvājums Rīgas pilī 2025. gadā

Pēc vairāk nekā 10 gadu pārtraukuma LNVM ir atgriezies Rīgas pilī, piedāvājuma centrā liekot restaurēto Rīgas pils daļu un tās apskati gadsimtiem neredzētā veidolā. To var veikt gan individuāli, gan pievienojoties organizētām ekskursijām un pasākumiem.

Rīgas pils vēsturi var izzināt apskates maršrutā, ko veido 17 pieturpunkti visos pils stāvos: informāciju sniedz gan apraksti stendos, gan audiogids (app.lnvm.lv), ko iespējams klausīties viedierīcē pilī vai jebkur citur. Audiogids aicina doties izziņošanā pastaigā no pils pagraba līdz jumtam, aptuveni stundu garajā ekskursijā uzzinot spilgtas epizodes no pils 500 gadu vēstures un izbaudot tās unikālo arhitektūru.

Pils izpētei muzejs piedāvā arī divas ekspresizstādes: izstādē "Pazaudēts un atrasts" izvietoti restaurācijas darbu un arheoloģiskās izpētes laikā gūtie atradumi, bet "Toreiz un tagad" ar fotogrāfiju

starpniecību var salīdzināt, kādas pārvērtības pils telpās ienesusi nesenā restaurācija.

Jaunā nodarbībā skolu jauniešiem "Rīgas pils. Laiks un iemītnieki" aptuveni pusotras stundas laikā, iejūtoties dažādu laikmetu pils iedzīvotāju lomās, veicot tiem dotos uzdevumus un izpētot pils telpas, skolēni tuvāk iepazīst Rīgas pils vēsturi un arhitektūru, kā arī lomu būtiskos vēstures notikumos.

Nākamgad muzejā turpināsies ekskursijas gida vadībā – tās piedāvās LNVM pētnieki Jānis Ciglijs, Imants Cīrulis, Toms Ķikuts, arhitektes Ilona Markuse, Anastasija Pimenova, Reinis Liepiņš. Ievērosim arī Senioru dienas tradīciju, reizi ceturksnī aicinot uz bezmaksas ekskursijām Rīgas pilī gida vadībā.

2025. gada sākumā noslēgsies nodarbību telpas "Izziņas bēniņi" iekārtošana. LNVM muzejpedagogi un krājuma speciālisti sadarbojās ar māksliniekiem Reini Suhanovu un Unu Grants, kā arī ierakstu studiju "Mute", "Rigatechgirls", mākslinieku Kasparu Groševu, lai septiņus "pētnieku skapjus" piepildītu ar Latvijas vēsturi raksturojošiem priekšmetiem. Tie aicinās jaunākos muzeja apmeklētājus interaktīvi iepazīt dažādus Latvijas vēstures periodus – noskatoties īsu video, pētot gan 10 000 gadus senus, gan pavisam jaunus krājuma priekšmetus, aplūkojot atdarinājumus, pielaiķojot senu apģērbus vai rotu rekonstrukcijas, meklējot atbildes uz jautājumiem un domājot par lietām, kas raksturo Latviju patlaban.

Līdz ar nodarbību telpas "Izziņas bēniņi" izveidi paplašināsies muzeja izglītojošo programmu piedāvājums skolēnu grupām. Par to seminārā skolotājiem informēs martā. Darba dienās telpā notiks nodarbības, bet nedēļas nogalēs iepazīt Rīgas pils un visas Latvijas vēsturi būs iespēja ģimenēm ar bērniem.

Turpināsies darbs, lai muzeju padarītu pieejamāku dažādām apmeklētāju grupām: piedāvājumu vieglajā valodā papildinās ekskursijas un audiogids, veicinās sadarbību ar vājredzīgos un vājdzirdīgos apmeklētājus pārstāvošajām organizācijām.

Savukārt muzeja virtuālajās mājās – lapās sociālajos tīklos un eMuzejā – apmeklētāji tiks iepazīstināti ar muzeja daudzveidīgo krājumu, jaunieguvumiem un Rīgas pils vēstures stāstiem, neaizmirstot arī par aktualitātēm. |

← Ekskursija ar arheologu Jāni Cigli. 2024. gada rudens.
Foto: LNVM

↑ Ekskursija ar arhitektu Reini Liepiņu. 2024. gada rudens.
Foto: LNVM

← Audiogida ierakstīšanas process studijā "Mute" ar aktieri Armandu Berģi. Foto: LNVM

Jauni drukas darbi un piedāvājums veikalā

Rīgas pilī apmeklētājiem palīdz orientēties jaunizveidotie bukleti un priecē veikala piedāvājums ar daudziem jauniem suvenīriem, kas noder gan izziņai, gan izklaidei.

Ierodoties pilī, apmeklētāji var saņemt pils navigācijas bukletu, kurā rodami stāvu plāni, apskates punktu un ekspresizstāžu stendu izvietojums. Bērniem labākai pils iepazīšanai paredzēts savs ceļvedis, kā arī skaista, detalizētiem zīmējumiem un stāstiem pilna krāsojamā grāmata (autore – māksliniece Anna Vaivare), ko iespējams iegādāties muzeja veikalā un lietot gan pilī, gan mājās.

Rīgas pilī jaunu mājvietu radis arī muzeja veikals. Tas iekārtots īpašā telpā – pils Svina torņa 1. stāvā, kur savulaik atradusies šaujampulvera glabātava, guberņas kases noliktava, Valsts tipogrāfija, Valsts Vēsturiskais muzejs, līdz 1952. gadā telpu pārņēma Latvijas PSR Valsts tēlotājas mākslas muzejs (vēlākais Ārzemju mākslas muzejs) un lietoja to kā ekspozīcijas zāli. Ar pili šo apaļo telpu savienoja arī tagad lietojamā eja uz muzeja vestibulu. Telpā vispirms jāapskata lete un plaukti – to apdarē izmantoti pils restaurācijas darbu laikā atgūtie materiāli: jumta kapars un koks, kas īpaši priecē ilgtspējības un materiālu atkārtotas izmantošanas laikmetā.

← Krāsojamā grāmata “Rīgas pils. Iepazīsti krāsojot!” tās mākslinieces Annas Vaivares rokās. Foto: LNVM

↑ Bukleti bērniem un pieaugušajiem. Foto: Jānis Puķītis

→ Klades un atklātnes ar Ernesta Kļaviņa zīmējumiem. Foto: Jānis Puķītis

→ Nozīmites ar jauno vizuālo identitāti un Ernesta Kļaviņa zīmējumiem. Foto: LNVM

Veikala piedāvājumā plašu auditoriju piesaista jaunumi: krūzes, auduma somas, zīmūļi un citas lietas ar muzeja jaunā logotipa versijām, atklātnes un grāmatzīmes ar dažādu laiku Rīgas un Rīgas pils skatiem, piezīmju burtnīcas ar informatīvu Rīgas pils šķērsriezuma attēlu, kā arī autordarbs – kartītes ar mākslinieka Ernesta Kļaviņa asprātīgi zīmētām epizodēm no Rīgas pils kādreizējo valdītāju dzīves un darbības pilī. Mazākiem bērniem domāti pils atmosfērai atbilstoši krāsaini atribūti – filca zobens un kronis. Atsevišķos veikala plauktos rindojas keramiķes un LNVM pētnieces Baibas Dumpes veiktie atdarinājumi – akmensmasas un sārtmāla keramikas trauki.

Tāpat ir iegādājami muzeja pētnieku darba rezultāti par dažādām vēstures tēmām, t. sk. zinātnisko lasījumu sējumi, kā arī veltījumi Latvijas vēsturē būtiskiem notikumiem: “Latvijas valsts dibinātāji”, “Par Latviju. Lāčplēša Kara ordenis, tā kavalieri un Lāčplēša diena”, “Latvijas gadsimts” u. c. Precīzāk uzzināt par LNVM veikala piedāvājumu iespējams zvanot: 67687820. |

← Suvenīrs bērniem – filca kronis. Foto: LNVM

→ Akmensmasas keramikas kausi un krūzes. Atdarinājums. Autore Baiba Dumpe. Foto: LNVM

← Muzeja jaunās navigācijas zīmes. Foto: Jānis Puķītis

← “KID Design” dizaina direktore Maija Rozenfelde. Foto: Jānis Puķītis

Muzejs mainījis vizuālo identitāti

Kopš 2024. gada rudens publiskajā telpā un LNVM darbības vietu navigācijā, mājaslapā, sociālo tīklu kontos, suvenīros un citos materiālos redzama muzeja jaunā vizuālā identitāte, kuras autori ir dizaina studija “KID Design” un tās dizaina direktore Maija Rozenfelde.

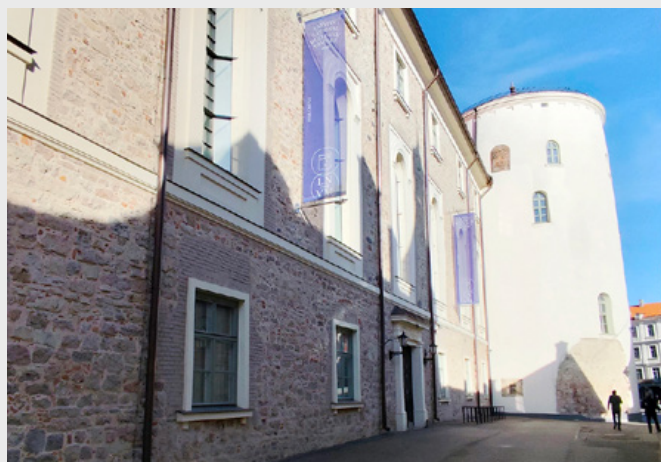
LNVM vizuālās identitātes vēstījums reflektē par muzeja pamatdarbību un misiju – kolekciju veidošanu un pētniecību, iedziļināšanos pagātnes liecībās, kā arī šo zināšanu sniegšanu sabiedrībai tās redzesloka paplašināšanai. Identitātes simbolu sistēmā (tai skaitā muzeja nosaukuma zīmē) iekļauta četru darbības vietu – Rīgas pils, Dauderu, Tautas frontes muzeja un Krātuves – unikālitate un kopība.

Vizuālās identitātes kopums veidojas no trim galvenajām daļām – muzeja nosaukuma burtu zīmes, muzeja darbības vietas simbolu sistēmas un simetriskas kompozīcijas principiem.

Muzeja nosaukuma burtu zīme veidota četrās rindās (četras muzeja darbības vietas), ar papildinošu elementu – ar roku rakstītu dibināšanas gadskaitli. Muzeja darbības vietas simbolika veidota ar atsauci uz vērtību apliecinājošiem elementiem – zīmogiem un monētām. Katrai struktūrvienībai savs “dālderis”, kam pievienots kopīgs LNVM zīmogs (ar pēctecību iepriekšējai muzeja zīmei).

Jaunās identitātes lietojuma nosacījumi un piemēri apkopoti vadlīnijās un kalpo logotipa un citu elementu izmantojumam muzeja ikdienas darbā. |

↓ Karogi pie ieejas muzejā Rīgas pilī. Foto: LNVM

↑ Muzeja darbības vietas simbolika uz suvenīriem. Foto: LNVM

↓ Muzeja reklāma pilsētvidē. Foto: LNVM

Dauderi 2025. gada sākumā

LNVM Dauderi jauno gadu iesāks, turpinot darbu pie jaunas ekspozīcijas zāles iekārtošanas un demonstrējot mākslas darbus Lielajā salonā.

Drīzumā Dauderu 2. stāva ekspozīcija “(Ne)zūdošais mantojums” tiks papildināta ar tēmu “Karā zaudētais mantojums”. Šī ekspozīcijas zāle būs veltīta pasaules karos fiziski iznīcinātajam mantojumam. Ekspozīcijas tēmas centrā ir Vilhelma Purviša gleznu oriģināls un stāsts par viņa gleznu kolekcijas daļas bojāeju 1944. gadā. Sadaļa kopumā iezīmē būtiskākos zaudējumus, ko abos pasaules karos karadarbība nodarīja tieši kultūras mantojumam. Būtiskas ekspozīcijas sastāvdaļas būs gan video par karadarbības postu Rīgā, Jelgavā u. c. (veidots, balstoties uz arhīvu foto un video materiāliem), gan video projekcija ar digitāliem efektiem, kas atspoguļos cilvēku dzīves un viņiem apkārt esošās priekšmetiskās vides izmaiņas uz pirmskara un pēckara posma kontrasta piemēra.

Līdz 2025. gada 12. janvārim Dauderu nama Lielajā salonā aplūkojama gleznu izstāde – “Miervalža Ķemera Sarkandaugavas ainavas”. Tajā eksponēti Dauderu krājumā esošie mākslinieka 1930.–1940. gados gleznotie pasteļi, kuros atspoguļota gan urbāni industriālā, gan zudusī Sarkandaugavas vide ar kuģu un laivu piestātnēm.

↑ Jaunās ekspozīcijas zāles video projekcijas sagatavošanas darba process. Foto: Ilze Brinkmane

→ Izstādes “Miervalža Ķemera Sarkandaugavas ainavas” plakāts. Māksliniece Dita Pence

→ Miervaldis Ķemers. Sarkandaugavas ainava. Foto: Jānis Puķītis

↑ Josifa Elgurta izstādes tituldarbs. Foto: LNVM

Miervaldis Ķemers (1902–1980) bija luterāņu mācītājs, kurš 1947. gadā kļuva par diplomētu mākslinieku. Lai arī Ķemers vēl starpkaru Latvijā un vēlāk vācu okupācijas laikā bija mācītājs Latvijas Mākslas akadēmijā (LMA) pie Vilhelma Purviša un guvis latviešu glezniecības vecmeistara atzinību, padomju okupācijas apstākļos viņš nonāca zināmā izolācijā. Miervaldis Ķemers turpināja gleznot, paralēli līdz 1964. gadam pildīja luterāņu mācītāja pienākumus Sarkandaugavas Svētās Trīsvienības baznīcā, un neapsvēra domu par aiziešanu no baznīcas, kaut apzinājās, ka viņa ticība un kalpošana Dievam bija izšķirošs šķērslis oficiālas atzinības saņemšanai. Lai arī Miervaldis Ķemers ir viens no sava laika talantīgākajiem gleznotājiem, viņa darbus pilnvērtīgi iepazīt un novērtēt sabiedrībai bijis iespējams tikai pēdējos gados. 11. janvārī 14.00 par Miervaldi Ķemeru vairāk uzzināt būs iespējams Signes Irbes lekcijā.

No 15. janvāra līdz 23. februārim Dauderu salonā pasteļu ainavas nomainīs grafika – apmeklētājiem tiks piedāvāts skatīt Josifa Elgurta grafikas darbus, kuros atainoti gan Vecrīgas skati, gan Sarkandaugavas urbāni industriālā ainava. Josifs Elgurts (1924–2007) ir viens no izcilākajiem latviešu pēckara grafiķiem. Savos darbos viņš izmantoja dažādas drukas tehnikas, bet īpašu atzinību guvis kā sietspiedes tehnikas meistars. Izstādē būs apskatāmi labākie meistara darbi, kurus viņš veidoja kopš 1960. gadiem. Josifs Elgurts savos darbos iemūžinājis dažādus Rīgas parkus – Viesturdārzu, Arkādijas parku, kā arī Rīgas apkaimes: Maskavas forštati, Mangaļsalu, Grīziņkalnu, Vecrīgu u. c. 1970. gados mākslinieks radīja Sarkandaugavas apkaimei veltītu sietspiedes sēriju, kas tiks iekļauta arī Dauderos eksponētājā izstādē. |

← ↑ Skati no Rīgas pils atklāšanas pasākuma. Foto: Jānis Puķītis, Poļina Koroļova

Svinīgi atklāj restaurēto Rīgas pili

24. oktobra pēcpusdienā LNVM viesu, kolēģu un sadarbības partneru lokā svinīgi atklāja restaurētās Rīgas pils telpas, kas no 26. oktobra ir pieejamas apmeklētājiem.

Uzrunas teica Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs, kultūras ministre Agnese Lāce, LNVM direktors Arnis Radiņš, LNVM direktora vietnieks zinātniskajā darbā Toms Ķikuts. Muzeja pārstāvju uzrunās tika pausts liels paldies institūcijām un sadarbības partneriem, kas sekmējuši muzeja atgriešanos Rīgas pilī un pašas pils atgriešanos kultūrvietu kartē: Kultūras ministrijai, VAS “Valsts nekustamie īpašumi”, arhitektu birojiem “Sudraba Arhitektūra” un “MARK Arhitekti”, būvuzņēmumam “LNK Industries”, dizaina studijai “KID Design”, grafiskā dizaina un web risinājumu aģentūrai “Grandem”, audiovizuālo tehnoloģiju uzņēmumam “REVERIE”, māksliniekiem Annai Vaivarei un Ernestam Kļaviņam, modes māksliniecei Mārai Bindei. Paldies arī LKA Kultūras un mākslu institūta pārstāvjiem par padomu muzeja tālākā ceļa stratēģiju nospraušanā!

Pasākumu svinīgāku vērtā senās mūzikas ansambļa “Ars Antiqua Riga” skaņās balsis un aktrises Ievas Segliņas stāstījums, kas veda cauri Rīgas pils vēsturei. |

Rīgas pilij – savs alus

Par godu tam, ka LNVM atgriezies Rīgas pilī, tieši pirms pils atklāšanas muzejs saņēma dāvanu no Valmiermuižas alus darītavas: alu un bezalkoholisko alu ar muzeja jauno simboliku.

Kā sacīts alus darītavas aprakstā, abi jaunie produkti ir “Valmiermuižas alus veltījums senajām brūvēšanas tradīcijām un Rīgas pilij, kurā mūsdienās mājā Latvijas Nacionālais vēstures muzejs un Valsts prezidents”.

Jaunais alus Valmiermuižas alus darītavas stendos kuplināja Rīgas pils atklāšanas pasākumus, bet ikdienā tas nopērkams darītavas vēstniecībās un tirgotavās, tai skaitā Rīgas lidostā.

Paldies Valmiermuižas alus darītavai par gardo dāvējumu! |

← Rīgas pils mestra alus un bezalkoholiskais mestra alus. Publicitātes foto

Programma “Atkalsatikšanās Rīgas pilī”

26. oktobrī pēc vairāk nekā 10 gadu pārtraukuma verot restaurētās Rīgas pils vārtus apmeklētājiem, LNVM piedāvāja pasākumu programmu “Atkalsatikšanās Rīgas pilī”.

Sākot no 26. oktobra, pili iepazīt palīdz 17 apskates punktu maršruts, kas ved no velvju pagrabiem līdz pat bēniņiem, apstājoties pie zīmīgākajām vietām un objektiem pilī (maršrutu ir iespējams veikt arī ar audiogida palīdzību). Tāpat ir skatāmas divas ekspresizstādes: izstādē “Pazaudēts un atrasts” var aplūkot interesantākos priekšmetus, kas uzieti pilī restaurācijas laikā, bet fotoizstāde “Toreiz un tagad” iepazīstina ar pils telpu pārvērtībām laika gaitā.

Pils atvēršanas 1. dienā 26. oktobrī fanfaru skaņas no pils loga precīzi 10.00 aizvilņoja pāri krietnam pūlim, kuri gaidīja pils vārtus atveramies, un arī visas dienas gaitā cilvēki nepārtrauktā plūsmā nāca satikties ar pili – kāds atkal, kāds no jauna. Svētku sajūtu radīja JVLMA Senās mūzikas katedras pasniedzēji un studenti ar baroka laika mūziku gan koncertā pils kapelā, gan atsevišķās vietās pilī, kā arī Rīgas Skolēnu pils teātris “Zīļuks” ar izrādēm “Sprīdītis” un “Atrasties”. Lieliski palīgi pils iepazīšanā bija trīs pavadoņi īpašos ietēpos, kuri gan sagaidīja viesus, gan veda piedzīvojumos pa pils telpām. Ģimenēm ar bērniem bija sarūpētas arī radošas aktivitātes darbnīcās, grīdas spēles un pils apskati noslēdzošais piedzīvojums Taurētāja tornī.

Otrajā atklāšanas dienā, 27. oktobrī, viesi tika aicināti iejusties Rīgas pils pirmsākumu gaisotnē, gan izpētot velvju pagrabu zāles un laika liecības sienās un mūros, gan piedaloties vēstures izpētes un rekonstrukcijas kluba “Rodenpoys” aktivitātēs un aplūkojot ieroču standus. Pils augšējās stāvos bija atvērtas radošās darbnīcas, bet fotokabinē varēja iemūžināties vienatnē, ar draugiem vai ģimeni uz lieliskiem Rīgas pils skatiem fonā.

Programmā “Atkalsatikšanās Rīgas pilī” iekļāvās arī 18. novembra lielpasākums ar latviešu vēsturisko zemju tikšanos (skat. 14. lpp.).

↑ → Skati no atklāšanas dienām. Foto: Poļina Koroļova, Jānis Puķītis

↓ Restauratoru darbs Rīgas pils ekspozīciju sagatavošanā. Tekstiliju restauratore-vecmeistare Tabita Lapiņa. Foto: Landa Lagzdīņa

↑ Izstādē “Straumējot laiku” tiks eksponēta vienkoča laiva. Arheoloģiskā materiāla restauratore-vecmeistare Inita Smila. Foto: Jānis Puķītis

Restauratoru darbs ekspozīcijas “Straumējot laiku” sagatavošanā

Lai Rīgas pils ekspozīcijās redzami priekšmeti kalpotu kā vēstures stāstu stāstītāji iespējami ilgu laiku, tie, tāpat kā jebkurš izstādei atlasīts priekšmets, pirms eksponēšanas nonāk restauratoru rokās.

Antīka monēta, 18. gadsimta alvas kauss, durklis no 1. pasaules kara – katram priekšmetam ir savs, neatkārtojams stāsts. Tomēr laiks ir ietekmējis šos unikālos priekšmetus, tie nodeldēti lietojumā, cietuši no vides ietekmes un apstākļu maiņas un arī dabiski novecojuši. Restauratori cenšas to palēnināt – rūpīgi iepazīst katru priekšmetu, izmantojot zināšanas ķīmijā un vēsturē, un stabilizē trauslo matēriju, atstājot neskartas tās oriģinālās iezīmes.

Restaurācijas process ietver dažādus posmus. Vispirms priekšmeti tiek rūpīgi notīrīti – atbrīvoti no putekļiem un netīrumiem, atsedzot oriģinālās virsmas un krāsas. Tiek likvidētas plaisas un plīsumi, lai atjaunotu priekšmeta veselumu. Ja nepieciešams, veic konservāciju – materiālu nostabilizēšanu, lai izvairītos no tālāku bojājumu rašanās. Atsevišķos gadījumos notiek rekonstrukcija – trūkstošo daļu uzmanīga atjaunošana, izmantojot tradicionālās tehnikas un oriģinālam iespējami līdzīgus materiālus, lai radītu priekšstatu par priekšmeta sākotnējo izskatu. |

← Vēnu sievietes 12./13. gs. važiņrotas rekonstrukcija. Darinājis: Uģis Drava. Foto: Jānis Puķītis

↑ → Dzelzs dedzināšana Ragnara Sāges vadībā. Foto: Baiba Dumpe

Tērpu un rotu rekonstrukcijas ekspozīcijai “Straumējot laiku”

Topošajā muzeja ekspozīcijā “Straumējot laiku” ir plānots eksponēt arī vairākas uz arheoloģiskajiem atradumiem balstītas tērpu rekonstrukcijas. Darbs pie tām pašlaik rit pilnā sparā – top gan pavisam jauni tērpi, gan ar detaļām papildināti jau esošie. Šim nolūkam ir uzrunāti labākie sava amata pratēji dažādās jomās.

Vairāki rotu meistari – Uģis Drava, Māris Braže, Edvards Puciriuss – strādā pie rotu komplektu izgatavošanas un papildināšanas, kuru tehniskā dažādība prasa ne mazums izaicinājumu. Vairākus tērpus papildinās arī kreļļu rotas, ar kuru izpēti un izgatavošanu nodarbojas mūsu stikla apstrādes māksliniece Tallinā – Laura Šmideberga.

Par vilnas izstrādājumu – audumu, celaiņu – tapšanu rūpējas Ausma Spalviņa un Renāte Siliņa-Piņķe, bet ar audējas Dagnijas Pārupes gādību 13.–14. gadsimta kuršu sievietes tērps tiks pie grezna papildinājuma – bagātīgi ar bronzas riņķīšiem rotātām kāju sietavām. Lai to paveiktu, audējai jānoauž vairāk nekā septiņi metri vilnas auduma 12 cm platumā un tajos krāšņos rakstos jāieloka pāri par 60 tūkstošiem sīku riņķīšu. Darbs pie rekonstrukcijām turpināsies arī nākamgad. |

Amata prasmju filmēšana ekspozīcijām

Aizgājušajā vasarā muzeja speciālistu ceļi veda uz dažādām Latvijas un arī Igaunijas vietām, lai kopā ar filmēšanas komandu iemūžinātu to, kā prasmīgi aroda meistari vai pētnieki demonstrē mūsdienās retāk izmantotas vai pavisam aizmirstas materiālu apstrādes prasmes.

Tika filmēta krama apstrāde, bronzas kausēšana un liešana, akmens laikmeta māla trauka darināšana, vērpsana ar vārpstiņu, kaula apstrāde, viduslaiku ādas apava darināšana un naglas kalšana. Ilgākais un sarežģītākais darbs bija dzelzs ieguve no vietējās rūdas. Dzelzs dedzināšana Ragnara Sāges vadībā tika veikta Reuges pilskalnā Igaunijā, un šajā procesā piedalījās LNVM Arheoloģijas departamenta pētniece Baiba Dumpe kopā ar filmēšanas grupu.

Īsie videosīžeti ar paskaidrojumiem būs redzami līdžās oriģinālajiem muzeja priekšmetiem gan ekspozīcijā “Livonijas pils”, gan arī izstādē “Straumējot laiku”. |

← 13./14. gs. kuršu sievietes kāju sietavas fragments. Dundagas pagasta Laukmuiža. LNVM krājums. Foto: Dagnija Pārūpe

← Laukmuižas kāju sietavas rekonstrukcija. Darinātājs: Dagnija Pārūpe. Foto: Dagnija Pārūpe

← Attēlu precizēšanas darba process. Foto: Jānis Puķītis

Attēlu precizēšana Livonijas piļu ekspozīcijai

Rožukroņa pērlītes, kaula slidas vai kas cits – visi muzeja topošajās ekspozīcijās izvietotie priekšmeti atrodas ārpus savas dabiskās vides. Lai palīdzētu apmeklētājiem tos ieraudzīt viduslaiku cilvēka acīm, ekspozīcijā “Livonijas pils” ir jāizmanto pārdomāts un jēgpilns vitrīnas noformējums.

← ↑ Ekspozīcijas “Livonijas pils” stendiem tapušo zīmējumu skices. Foto: LNVM. Foto: Jānis Puķītis

← ↑ Attēlu precizēšanas darba process. Foto: Jānis Puķītis

Visi ekspozīcijas zīmējumi ir vairākreiz zīmēti, rediģēti un atkal pārzīmēti, lai ļautu apmeklētājiem ieraudzīt vienu mirkli pils iemītnieku dzīvē un izstādīto priekšmetu kā šīs dzīves daļu. Ekspozīcijas sagatavošanas laikā muzeja darbinieki, dizainers un māksliniece apskata zīmējumus gan datora skicēs un modeļos, gan izdrukātus reālajā izmērā. Attēlu izmēru un līniju biezumu vislabāk iespējams saprast tieši šajās reizēs. |

“Plītiņu” keramikas kolekcija

Pirms kāda laika muzejā tika nogādāta liela krava māla lausku, kas iegūtas arheoloģiskajos izrakumos Valkas novada Vijciema pagastā, bijušajā “Plītiņu” mājvietā.

Šī keramikas kolekcija ir unikāla – pirmo reizi Latvijā arheoloģiski tika pētīta 19. gadsimtā strādājuša podnieka darba vide. Jaunieguvums sastāv no māla trauku lauskām un podniecības krāsns iekārtas detaļām, to papildina māla javas un ķieģeļu paraugi. Tagad šie atradumi ir notīrīti, sašķiroti un sakārtoti, lai tiktu iekļauti muzeja krājumā. Par podniecību 19. gadsimtā ir maz materiālu liecību, arī rakstītās ziņas par to ir ļoti nepilnīgas, tādēļ podnieka Dāvja leža darba vietā atrastā keramika būs labs izziņas avots pētījumiem.

Vairāk par izrakumiem lasiet eMuzejā: https://ej.uz/lzrakumi_Vijciema_pagasta.

↓ Bļodu fragmenti.

Vienam traukam piederīgas daļas apkopot ir ļoti grūti, jo jau izbēšanas laikā trauki ir bijuši saplēsti, turklāt lauskas zemē sasmalcinājās arī sals. Podnieks Dāvis lezis bļodas rotājis ar baltmāla līniju un līkloču kompozīcijām dažādās variācijās

↓ Podu lauskas.

Liela osaina poda daļas izdevās sameklēt, pateicoties īpatnējai zaļganai glazūras krāsai

← Trīsstūra starplikas un to daļas. Šādus trīsstūrīšus ievieto starptraukiem tad, ja vēlas taupīt vietu krāsnī. Tie ļauj lielākajos podos ievietot mazākus traukus tā, lai tie apdedzinot nesalīptu

← Apdedzināšanas brāķi – pārdegušu trauku daļas. Pārdegušu, t. i., apdedzināšanas gaitā deformējušos trauku lauskas ir tumšas – zaļganpelēkas vai pat brūnas. Liela daļa šķībo un sakusušu lausku ir no krūzēm

← Rīgas pils Sūtņu akreditācijas zāles sola atzveltnes gobelēns. Pēc Anša Cīruļa meta audusi Anna Antēna. 1928. gads. LNVM krājums

↓ Rīgas pils Sūtņu akreditācijas zāles interjers ar mēbeļu komplektu, tostarp – solu ar atzveltnes gobelēniem. Ap 1936. gadu. LNVM krājums

Gobelēns no Sūtņu akreditācijas zāles

2024. gadā muzeja krājumā nonāca unikāls priekšmets ar raibu vēsturi – Rīgas pils Sūtņu akreditācijas zāles sola atzveltnes gobelēns.

Dekoratīvais audums austs 1928. gadā pēc īpaša pasūtījuma, līdz 1940. gadam Rīgas pilī rotājis vienu no Valsts prezidenta reprezentācijas telpām, vēlāk noņemts, okupāciju laikā nodots no rokas rokā un šogad uzdāvināts muzejam. Kopā ar citām vēsturiskām liecībām restaurētais gobelēns būs apskatāms topošajā Rīgas pils vēsturei veltītā ekspozīcijā.

Par šī auduma saglabāšanu līdz mūsdienām jāpateicas virknei entuziastisku cilvēku. Uzreiz pēc mēbeļu gobelēnu noņemšanas tos saglabājis lietišķās un dekoratīvās mākslas meistars, pedagogs Arvīds (arī Arvēds) Dzērvītis, kurš no 1933. gada līdz 1942. gadam bija pedagogs un ilggadējs direktors Rīgas Valsts mākslas amatniecības skolā (tagad Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola). Arvīds Dzērvītis neilgi pirms nāves nodeva gobelēnu glabāšanā māksliniecei, lietišķās mākslas skolotājai Ernei Rubenei, kura to atdeva rokdarbu skolotājai Mildai Lapsai, savukārt viņa to vēlāk uzticēja šīs pašas skolas Rokdarbu nodaļas vadītājai, tautas daiļamata meistarei un pētniecei Marutai Grasmanei. 2024. gada aprīlī Maruta Grasmane gobelēnu dāvināja LNVM, lai tas kopā ar muzeja ekspozīcijām atgrieztos savā vēsturiskajā mājvietā – Rīgas pilī. |

↑ Stjuarte Ilona Meijere uz lidsabiedrības "Latavio" lidmašīnas TU-134 trapa. 1992. gads. LNVM krājums

← Privāto un biznesa aviopārvadājumu kompānijas "VIP Avia" stjuarte Ilona Meijere pie lidmašīnas Hawker 125 Sardīnijas lidostā. 1998. gads. LNVM krājums

↑ Stjuartes Ilona Meijere un Svetlana Lotana aviokompānijas "LatCharter" lidmašīnas Yakovlev Yak-42D salonā. 2002. gads. LNVM krājums

↑ Aviokompānijas "Riga Airlines" stjuarti Andris Blumbergs un Ilona Meijere fotomirklī ar Latvijas poproka grupas "Prāta vētra" dalībniekiem pie lidmašīnas Boeing 737 lidostā "Rīga". Ap 1994.–1998. gadu. LNVM krājums

→ Glāzes, kas izmantotas dzērienu pasniegšanai aviokompānijas "Riga Airlines" biznesa klases pasažieriem. Ap 1994.–1998. gadu. Foto: Poļina Koroļova

↑ → Aviokompānijas "SmartLynx Airlines" stjuartes Ilonas Meijeres formas tērps. Ap 2015.–2023. gadu. Formas tērpu šūšanas uzņēmums SIA "Rio Lindo", Viļņa, Lietuva. Foto: Poļina Koroļova

Stjuartes formastērps

Šoruden LNVM ir saņēmis apjomīgu dāvinājumu no pieredzējušas stjuartes Ilonas Meijeres, kura šim vienlaikus romantiskajam un grūtajam darbam veltījusi vairāk nekā 30 gadus. Beidzot darba gaitas stjuartes profesijā, viņa nolēma dāvināt muzejam priekšmetu kopumu, kurā iekļauti formas tērpi, to daļas, dokumenti un fotogrāfijas no pagājušā gadsimta 90. gadiem līdz pat mūsdienām. Dāvinājums ļauj ieskatīties stjuartes darbā un vienlaikus iepazīt atjaunotās Latvijas civilās aviācijas gaitu.

Ilona Meijere, pabeigusi mācības Rīgas Franču licejā (toreiz Anrī Barbisa Rīgas 11. vidusskolā) un laikrakstā redzēta sludinājuma iedvesmota, 1988. gadā iestājās Rīgas 34. arodividusskolā un apguva civilās aviācijas stjuartes profesiju PSRS lidsabiedrībā "Aeroflot".

Ilona uzsāka darba gaitas 1992. gadā jaunizveidotajā Latvijas nacionālajā lidsabiedrībā "Latavio" (a/s "Latvijas Avioliņijas"), kas dibināta, sabrūkot Padomju Savienībai un pārņemot aviokompānijas "Aeroflot" Latvijas nodaļas īpašumus. Sekoja darbs uzņēmumam SIA "Rīgas gaisa līnijas" piederošā lidsabiedrībā "RiAir" ("Rīga Airlines"), pēc tam – privāto un biznesa aviopārvadājumu kompānijā "VIP Avia". Gadsimtu mijā Ilona Meijere izmēģināja spēkus citā arodā – viesu apkalpošanas sfērā viesnīcā "Radisson". Tomēr gadiem krātās zināšanas un pieredze mudināja atgriezties stjuartes profesijā, un 2003. gadā viņa turpināja darba gaitas privātajā aviokompānijā "Lat-charter", kas 2008. gadā tika pārdēvēta par "Smart-Lynx Airlines" un pastāv vēl šodien. |

← Skats uz Rīgas pili 11. novembrī.
Foto: Jānis Puķītis

← Jauniešu kora BALSIS
uzstāšanās Rīgas pilī.
Foto: Poļina Koroļova

↓ Ekskursija Lāčplēša Kara ordeņa
izstādē. Foto: Poļina Koroļova

↓ Gimeņu folkloras kopas
"GARATAKA" uzstāšanās
18. novembrī. Foto: Poļina Koroļova

Latviešu vēsturisko zemju tikšanās 18. novembrī

18. novembrī LNVM kopā ar Latvijas Nacionālo kultūras centru un sadarbības partneriem aicināja tikties visu Latviju, lepoties ar savu novadu, sadejot, sadziedāt, rādīt, ko prot, un kopā svinēt Latvijas 106. dzimšanas dienu – radošajā dienā "Atkalsatikšanās. Latviešu vēsturiskās zemes Rīgas pilī".

11. novembris, Lāčplēša diena

Pirmā Lāčplēša diena, atgriežoties mājās – Rīgas pilī – muzejam pagāja darbīgi un svinīgi reizē, pieminot Latvijas brīvības cīņtājus un Neatkarības kara notikumus.

Dažādu vecumu apmeklētāji nāca skatīt ģenerālim Jānim Balodim piederējušo Lāčplēša Kara ordeņa pilnu komplektu un uzzināt par to vairāk gidu – gan LNVM numismātu, gan muzejpedagogu – stāstījumos, kā arī pētīja pašu pili un vēroja Neatkarības kara laika fotogrāfiju slaidrādi. Jau vakarpusē, dodoties uz 11. novembra krastmalu, daudzi klausījās un dziedāja līdz jauniešu kori BALSIS un kori MONĒTA, kuru sniegumam bija atlasītas patriotiskas latviešu komponistu dziesmas. Un Rīgas pils atkal jau gaišie logi saslēdzās vienā gaismā ar tūkstošiem degošu sveču brīvības cīņtāju piemiņai. |

Akcentējot nemateriālo kultūras mantojumu, piederības izjūtu vietai un tās kultūras vēsturei, kas ir pamats latviešu vēsturisko zemju aktualitātei šodien, tieši valsts dzimšanas dienā Rīgas pilī tika aicināti lieli un mazi, lai iepazītu un izjustu katras vēsturiskās zemes īpašo raksturu, dzīvo mantojumu un tradīcijas. Visas lielās un varen dzīvīgās dienas garumā apmeklētāji iepazīs ar Latvijas novadu ģeogrāfiju un vēsturi, tradicionālajiem amatiem, rotaļām, mūziku, latgaliešu un lībiešu valodu, kā arī iesaistījās dažādās norisēs. LNVM pētnieki piedāvāja īpašu lekciju programmu par Latvijas sentautām un to mantojumu vēsturisko zemju identitātē. |

jūnijs–septembris

27.06.

No nama Brīvības bulvārī 32 tika noņemts pēdējais elements, kas liecināja par muzeja atrašanos šajā ēkā – uzraksts ar muzeja nosaukumu –, savukārt Rīgas pils telpas beidza pildīties ar mantu kastēm, galdiem, krēsliem, datoriem, tuvinot beigām pārvākšanās procesu uz pili. Foto: LNVM

10.08.

“Līksmi dalies, radoši audz un iepazīsti Rīgas labo krastu!” – ar šādu devīzi 10. augustā atjaunotajā Dauderu parkā uz daudzveidīgu un aizraujošu svētku programmu tika aicināti rīdzinieki, lai svinētu pilsētas Labā krasta svētkus. Svētki tika rīkoti sadarbībā ar LNVM Dauderiem.

19.08.

Ļvivas Mākslas pilī Ļvivas Fotofestivāla ietvaros tika atklāta fotoizstāde “Baltijas ceļš – brīvības ceļš”, kas pēc publicista Arņa Šablovskā iniciatīvas tapusi, sadarbojoties Ļvivas Foto muzejam un LNVM Tautas frontes muzejam. Izstādē tika eksponētas fotogrāfijas no Tautas frontes muzeja kolekcijas, kas atspoguļo Latvijas neatkarības atjaunošanas ceļu 20. gadsimta 80. gadu beigās un 90. gadu sākumā. Foto: Ļvivas Foto muzejs

20.08.

Vasarā notika darbs pie jaunās nodarbības “Rīgas pils. Laiks un iemītnieki” rekvizītu sagatavošanas, ko veica salona “Prižete” meistares, tekstilmāksliniece Ilona Valaine-Blekte, “DAN studija” un specializēto darbnīcu “Kārkli” meistari. Attēlā: tikšanās ar tekstilmākslinieci Ilonu Valaini-Blekti, apspriežot dažādu laiku tērpu detaļas. Foto: LNVM

26.08.

Vasaras mēnešos LNVM Izglītības un komunikācijas departamenta darbiniekiem paraug ekskursijas vadīja kolēģi, kuri vislabāk pārzina pils vēstures smalkumus, lai muzejpedagogi būtu daudzpusīgi sagatavoti vadīt ekskursantu grupas rudenī, pēc pils atklāšanas. Attēlā: paraug ekskursiju vada LNVM Viduslaiku, jauno un jaunāko laiku vēstures pētniecības nodaļas darbinieki Laura Kļaviņa, Māriete Jakovļeva un Imants Cīrulis. Foto: LNVM

03.09.

Tautas frontes muzeju apmeklēja projekta “Peace line” dalībnieki no vairākām Eiropas valstīm. Muzeja sadarbība ar šo projektu sākās 2020. gadā, atzīmējot 2. pasaules kara beigu 75. gadadienu. Tautas frontes muzejs divreiz gadā sagaida projekta dalībniekus, piedāvājot ekskursiju un darbnīcu. Šogad dalībniekiem tika piedāvāta jauna programma – uz īsu brīdi kļūt par akcijas “Baltijas ceļš” organizatoriem. Foto: Anna Zeibārte

11.–13.09.

Atgriežoties Rīgas pilī, LNVM atjaunojis savu dalību Baltijas jūras piļu un muzeju asociācijā – starptautiskā organizācijā, kas apvieno Somijas, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas, Polijas, Dānijas un Zviedrijas pilis un tajās esošos muzejus. Septembra sākumā LNVM direktora vietnieks zinātniskajā darbā Toms Ķikuts piedalījās asociācijas 36. ģenerālajā asamblejā Rakveres pilī Igaunijā. Tuvākie asociācijas plāni saistīti ar jauna kopēja Baltijas jūras piļu ceļveža izdošanu.

18.09.

Viņņas Nacionālā muzeja Stāstu namā tika atklāta starptautiska izstāde “Kijivas Krievzeme. Sākums”, kurā ar virkni priekšmetu piedalās arī LNVM. Muzeja devums izstādē ir priekšmeti, kas saistīti ar vikingu aktivitātēm mūsu reģionā: rotaslietas un ieroči no 7.–9. gs. skandināvu apbedījumiem Grobiņā, 10.–11. gs. priekšmeti no Salaspils Laukskolas, unikāli sudraba maksts uzgaļi zobeniem no Turaidas un Krimuldas pagasta, kā arī dārglietu depoziņi no Lielvārdes pagasta. Izstāde būs skatāma līdz 2025. gada 30. martam. Attēlā: Zobena maksts uzgalis, sudrabs. Turaidas Pūteļi. 10.–11. gs. Foto: Landa Lagzdiņa

20.–22.09.

Trīs “Tējas rītos Dauderu oāzē” Dauderu dārzā dažādu tēju baudīšanu papildināja stāsti par vēsturiskajiem kokiem Dauderu dārzā un parkā. Apmeklētāji nogaršoja gan liepziedu, gan retāk uzturā lietotās priežu pumpuru, ozolu mizas, kastanžiedu, papeles pumpuru un svaigu piparmētru tēju, un mājās aiznesa Dauderu melnās priedes sēkliņu. Foto: Dace Zilgalve

20.09.

Norisinājās Tautas frontes muzeja un 4. maija Deklarācijas kluba organizētā eseju konkursa "Baltijas ceļš – Eiropas modernāšana" noslēguma pasākums, kurā tikai apbalvoti seši labākie eseju autori. Pasākuma ietvaros konkursa dalībnieki gida pavadībā apmeklēja Rīgas pili: gan atjaunotās LNVM telpas, gan, pateicoties Latvijas Valsts prezidenta kancelejas atsaucībai, to pils daļu, kurā mīt Valsts prezidents, pasākumu noslēdzot Svētā Gara tornī. Foto: Anna Zeibārte

26.09.

Muzeja Izglītības un komunikācijas departamenta darbiniekiem bija iespēja viesoties kaimiņos – Rīgas pils "prezidenta daļā". Foto: LNVM

oktobris

01.10.

Latvijas Muzeju biedrības rīkotā cikla "Rītdienas muzejs" ietvaros RSU Anatomijas muzejā notika seminārs "Nevardarbīgās komunikācijas metodes viedokļu un emociju dažādībā", ko vadīja lektore Imelde Podiņa un Selīna Huarta. Pasākumā piedalījās arī LNVM IKD pārstāves. Foto: LNVM

8.–11.10.

Tautas frontes dibināšanas atceres laikā Tautas frontes muzejs piedāvāja skolu grupām iespēju apmeklēt muzeju un noklausīties gida vadītu ekskursiju bez maksas. Četrus dienu laikā šo iespēju izmantoja 94 skolēni ar skolotājiem jeb 16 grupas no dažādām Rīgas skolām. Foto: Anna Zeibārte

16.10.

Varšavas Universitātes Kolonnu zālē notika grāmatas "Aestiorum Hereditas IV. Ostbalticum. Lingua Archaeologica" prezentācija. Tās tapšanā piedalījušies 16 autori no četrām valstīm, to skaitā LNVM pētniece Irita Žeiere un Ingrida Līga Virse, kurām lielu ieguldījumu tulkošanā un fotogrāfiju atlasē devuši kolēģi Imants Cīrulis un Gunita Baumanē. Foto un papildu informācija: <https://wydawnictwo.pma.pl/promocje/relacja-aestiorum-hereditas-iv-ostbalticum-lingua-archaeologica/>

17.10.

Aizkraukles novada pieaugušo izglītības nedēļas "Digitālais ceļojums" ietvaros LNVM Etnogrāfijas nodaļas vadītāja Sanita Zvidra viesojās Pļaviņu bibliotēkā un iepazīstināja sapulcējušos ar LNVM izveidotajām sabiedrības iesaistes platformām "Gadsimta stāsti" un "Gadsimta albums".

18.–20.10.

Dauderos tika piedāvāts pasākumu cikls "Oda rudenim – izziņoša pastaiga Dauderos". Muzeja gida vadītā pastaigā bija iespēja aplūkot holandiešu neorenesanses stilā būvēto Dauderu namu no neierastiem skatpunktiem un izbaudīt krāšņo rudens lapkriti Dauderu parkā mūzikas ierakstu pavadījumā. Foto: Jānis Puķītis

23.10.

LNVM sāka Rīgas pils atklāšanas programmu, kā pirmos ar muzeja jauniešiem un plāniem šajā sezonā iepazīstinot mediju pārstāvjus. Pēc preses konferences notika ekskursija pilī gida – LNVM direktora vietnieka zinātniskajā darbā Toma Ķikuta – vadībā. Foto: Jānis Puķītis

31.10.

LNVM Rīgas pilī rīkoja pirmo jaunās sezonas semināru – "Genius loci. Kultūrvietu un vietas gars", kurā no dažādiem aspektiem tika analizēts, kā muzeju un citu kultūrvietu darbību ietekmē telpa – vieta, apkārtnē vide. Lektoru vidū bija dizaineri, arhitekti, muzeju pārstāvji, podkāsteri, komunikācijas speciālisti, muzeju pārstāvji u. c. Foto: Jānis Puķītis

novembris

01.11.

Rīgas pilī notika pirmā ekskursija pasākumu ciklā, kas palīdz tuvāk iepazīt pēc restaurācijas atvērto pili, – to vadīja arhitektes Ilona Markuse un Anastasija Pimenova, stāstot par pieredzi restaurācijas projekta praktiskajos risinājumos. Foto: LNVM

1.–30.11.

Kā katru gadu valsts svētku laikā, tā arī šogad novembrī pieprasītas bija LNVM ceļojošās izstādes. Friča Brīvzemnieka pamatskolā tika izlikta izstāde "Latvija Brīvības cīņu laikā. 1918–1921", Salaspils bibliotēkā varēja apskatīt "Es, tu, mēs demokrātijā". Izstāde "Baltijas brīvības ceļš" pabija Rīgas Keņgaraga vidusskolā, bet Rīgas Valsts klasiskajā ģimnāzijā viesojās divas ceļojošās izstādes: galvenajā ēkā – "Latvija Brīvības cīņu laikā. 1918–1921", bet ģimnāzijas sākumskolā – "Patiesība par Lielvārdes jostu?". Foto: LNVM

07.11.

izstāžu zāles "Arsenāls" telpās notika Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) investīciju programmas atklāšanas pasākums, kurā pulcējās projektu īstenotāji, kā arī Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā un Centrālās finanšu un līgumu aģentūras pārstāvji. Uz LNVM attiecas vairāki atbalstītie projekti: Daugavas gātes remonts un LNVM ekspozīciju atjaunošana Rīgas pilī. Foto: Jānis Puķītis

15.11.

Interesentus ekskursijā pa Rīgas pili veda pils restaurācijas projekta autors arhitekts Reinis Liepiņš. Foto: LNVM

16.11.

Jau rīta pusē Dauderos bija klāt 37 ciemiņi no Dobeles, viņu vidū arī 17 sievietes un bērni no Ukrainas, kurus kopā pulcējis biedrības "Penkulē atver durvis" realizētais projekts "Visi ir savējie – II". Stāsts par Dauderu nama vēsturi bija arī kā ceļojums laikā un atgādinājums par Latvijai svarīgiem notikumiem. Muzeja gidu patīkami pārsteidza viesu mudinājums runāt latviski un aktīvā iesaistīšanās piedāvātajās aktivitātēs. Foto: Ilze Brinkmane

16.11.

"Tik brīnišķīgi sen neesam jutušies! Paldies par skaisto muzikālo baudījumu un īpašo gaisotni!" – atzina ap 50 klausītāju, kuri 16. novembra vakarā apmeklēja Latvijas dzimšanas dienai veltīto koncertu Dauderos. Muzejam sadarbībā ar Sarkandaugavas attīstības biedrību izdevās radīt īpašu svētku noskaņu, par ko priecīgi bija tuvākās apkāmes iedzīvotāji un viesi, kā arī mākslinieces – čelliste Māra Botmane un soprāns Terēze Gretere. Foto: Ilze Brinkmane

20.11.

Dauderos tika uzņemti ciemiņi – dienas aprūpes centra "Saulsvece" iemītnieki, kuri ar lielu interesi sekoja Dauderu nama un arī Latvijas vēsturei vairāk nekā gadsimta garumā. Foto: Gunta Krūzmane

24.11.

Rīgas pils remteris skanēja baroka mūzikas vijumos: JVLMA Senās mūzikas katedras pasniedzēji un studenti atskaņojuma vadītāju Kristīnas fon der Golcas un Saskijas Fikenčeras vadībā piedāvāja "Concerto grosso", izpildot Georga Frīdriha Hendeļa, Čārlza Evisona un Georga Filipa Tēlemaņa skaņdarbus. Foto: LNVM

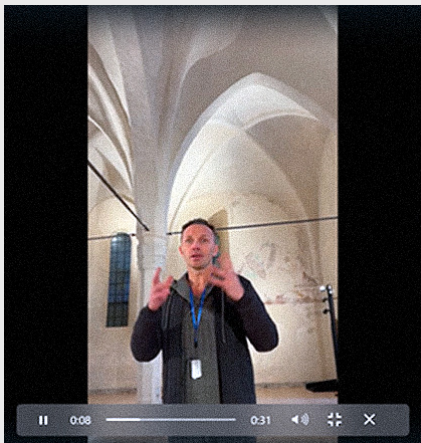
27.11.

Rīgas pilī notika Senioru diena, kas deva iespēju vecāka gadagājuma ļaudīm bez maksas apskatīt restaurētās pils telpas un doties gida vadītā ekskursijā. Šo iespēju izmantoja rekordliels skaits senioru – 437, un plānotās vienas ekskursijas vietā tika novadītas piecas, mobilizējoties visai muzejpedagogu komandai. Foto: LNVM

decembris

06.12.

Katru dienu Rīgas pils pieredz aizvien jaunus viesus, to skaitā publiski pazīstamus. Pabijis arhitekta Reiņa Liepiņa vadītā ekskursijā, arī dziedātājs Renārs Kaupers priecīgi teica: "Tas ir kas tāds, kas ir jāredz visiem!". Ekrānsāviņš

07.12.

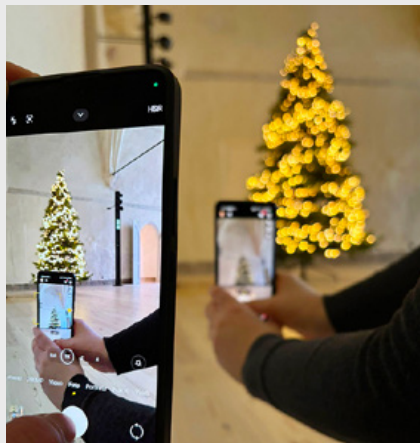
Dauderos bija tradicionālā Brīvstendiena, kad visas dienas garumā bija iespējams apskatīt vēsturisko namu un dāru bez maksas. Šo iespēju izmantoja daudzi interesenti gan no tuvējām apkaimēm – Vecmīlgrāvja, Vecāķiem –, gan no Pārdaugavas un Rīgas centra, kā arī sarkandaugavieši. Foto: Ilze Brinkmane

07.12.

Muzeja IKD darbinieki tika aicināti uz koncertu "Mūzika Rīgas pilī. Iveta Apkalna un pārsteiguma viesis". Koncertsērijas tradīciju pērn atjaunoja Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs, tās nolūks ir godināt dažādu nozaru pārstāvjus, tai skaitā mantojuma sargātājus, par viņu darbu Latvijai. Foto: LNVM

09.12.

Restaurētajā pils remterī tika uzstādīta diža egļu, viešot svētku sajūtu gan apmeklētājos, gan darbiniekos. Foto: LNVM

12.12.

LNVM "Rīgas pils ērā" iezīmēja vēl vienu pirmoreiz notikušu faktu: ikgadējais pils vēsturei un arhitektūrai veltītais seminārs notika istajā vietā – restaurētajā Rīgas pilī. Tēmu dažādību, kas aptvēra laika posmu no 14. gadsimta, kad Daugavmalā tika uzcelta Vācu ordeņa pils, līdz pat 20. gadsimta pārmaiņām, kurās Rīgas pils nemainīgi bija vēstures notikumu epicentrā, izvērsa lektori Jānis Ciglis, Ilmārs Dirveiks, Gustavs Strenga, Madara Rasiņa, Vija Strupule, Mārīte Jakovļeva, Ilze Mālkalniete, Laura Kļaviņa un Imants Cīrulis. Foto: Jānis Puķītis

12.12.

Rīgas apciemojuma laikā viesošanās Rīgas pilī bija iekļāvuši arī Salaspils Sociālo pakalpojumu centra pārstāvji, kuri arī gaida Rīgas pilī atgriežamies Latvijas vēstures ekspozīciju. Foto: facebook.com/salaspilsdienascentrs

13.12.

Ekskursiju Rīgas pilī vadīja divas speciālistes, kuras vairāku gadu garumā sniedza lielu ieguldījumu Rīgas pils atjaunošanā, – restauratores Madara Rasiņa un Elga Zariņa. Foto: LNVM

27.12.

Muzejā viesojās gaidīti ciemiņi – ukraiņu kopienas pārstāvji, kas raduši patvērumu Latvijā. Ģimenes ar bērniem iepazīna Rīgas pili ekskursijā un noslēgumā saņēma Vācijas-Baltijas Tirdzniecības kameras biedru (Deutsch-Baltische Handelskammer, AHK) sarūpētās dāvanas. Paldies par sadarbību pasākuma organizēšanā Svētās Ģimenes Mājai un "Caritas Latvija"! Foto: LNVM

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs

Rīgas pils

Pils laukums 3, Rīga, LV-1050
Tālr. 67221357
E-pasts: info@lnvm.lv
lnvm.gov.lv
emuzejs.lnvm.lv
 LNVMuzejs

Krātuve

LNVM krājums, speciālisti, administrācija
Pulka iela 8, Rīga, LV-1007
Tālr. 67223004
E-pasts: muzejs@lnvm.lv
lnvm.gov.lv

Tautas frontes muzejs

Vecpilsētas iela 13/15, Rīga, LV-1050
Tālr. 67224502
E-pasts: tfm@lnvm.lv
 LNVMTautasfrontesmuzejs

Dauderi

Zāģeru iela 7, Rīga, LV-1005
Tālr. 67392229; 67391780
E-pasts: dauderi@lnvm.lv
 LNVMDauderi

Ekspozīcijas un izstādes

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs

- Izstāde "Pazaudēts un atrasts"
- Izstāde "Toreiz un tagad"
- Rīgas pils apskates maršruts (arī audiogidā app.lnvm.lv)

Tautas frontes muzejs

PASTĀVĪGĀ EKSPOZĪCIJA:

- Atmoda-LTF-neatkarība
- Parlamentārā revolūcija

Dauderi

PASTĀVĪGĀ EKSPOZĪCIJA:

- Bingneru villas kungu istaba
- Kārļa Ulmaņa darba kabinets
- Dauderu nama liktenis padomju periodā un tapšana par muzeju
- "(Ne)zūdošais mantojums"
- Līdzņemtais mantojums.
- Latvijas apliecināšana trimdā
- Kolekcionāra kabinets
- Savrupnama neredzamā puse – virtuve

PASTĀVĪGĀ IZSTĀDE:

- Interjera un sudraba priekšmeti no Gaida Graudiņa kolekcijas

IZSTĀDES:

- Gleznu izstāde "Miervalža Ķemera Sarkandaugavas ainavas" Līdz 12.01.
- Josifa Elgurta grafikas darbi "Ziema. Sarkandaugava" 15.01.–23.02.

eMuzejs

LNVM digitālo resursu krātuve
emuzejs.lnvm.lv

- Gadsimta stāsti
- Gadsimta albums
- Galerijas un interaktīvie resursi
- Video un audio
- Pētījumi un izdevumi
- Skolām un ģimenēm

Izmaiņas muzeja darba laikā janvārī:

1. janvārī SLĒGTS